

Alle bedlegrannes spegel, eller En
ynckelig och bedröfwelig tragoedie,
om en stolt och högfärdig jungfru, som
het Margaretha, then icke hölt någon
ärlig man wara sin like, utan
wedersakade både en och

1740 1750

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

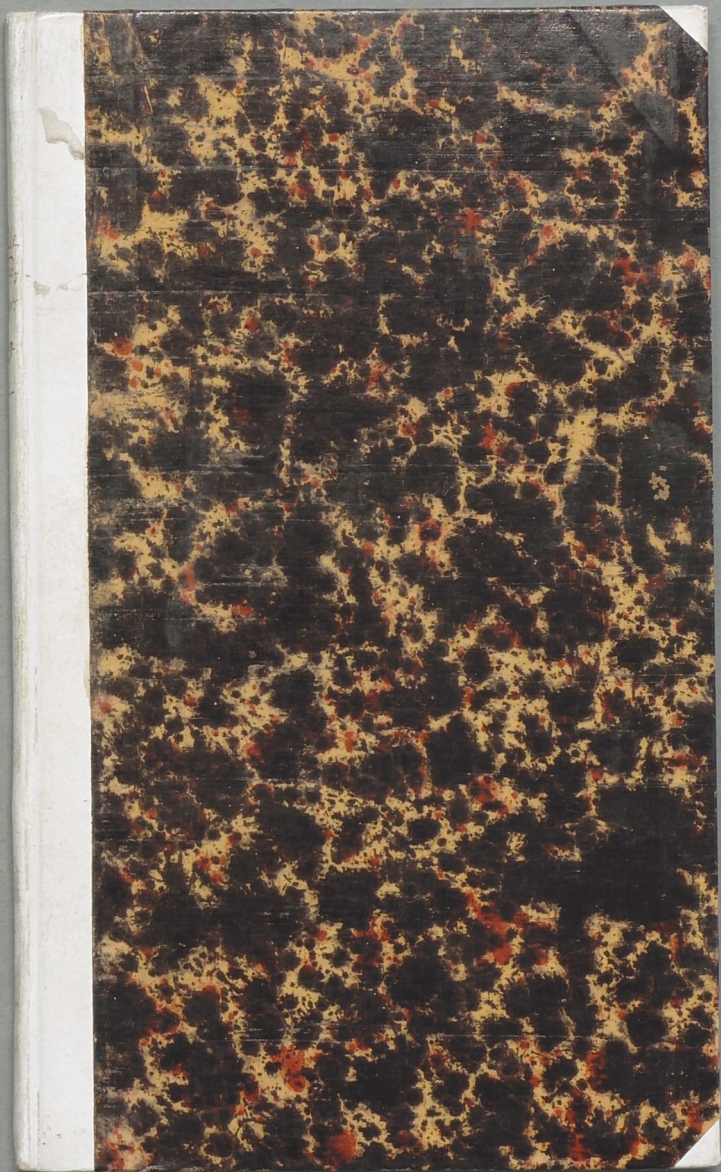
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Biblioteket.
STOCKHOLM.

Vitt

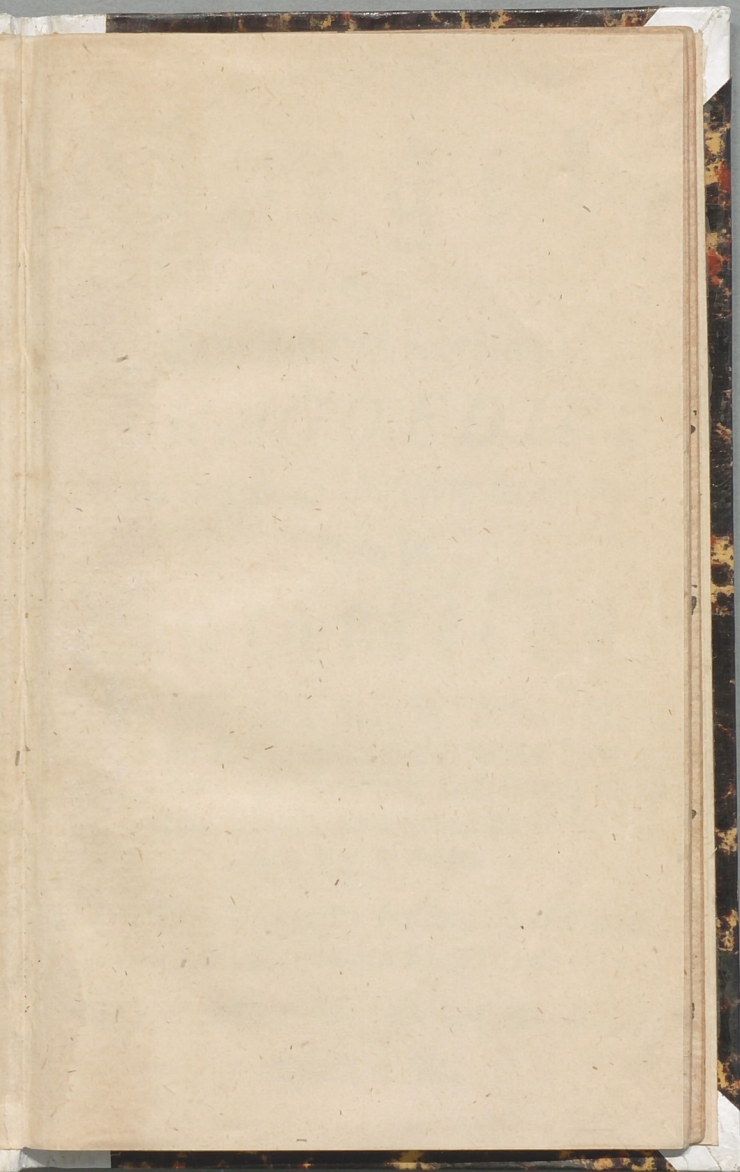
Isr.

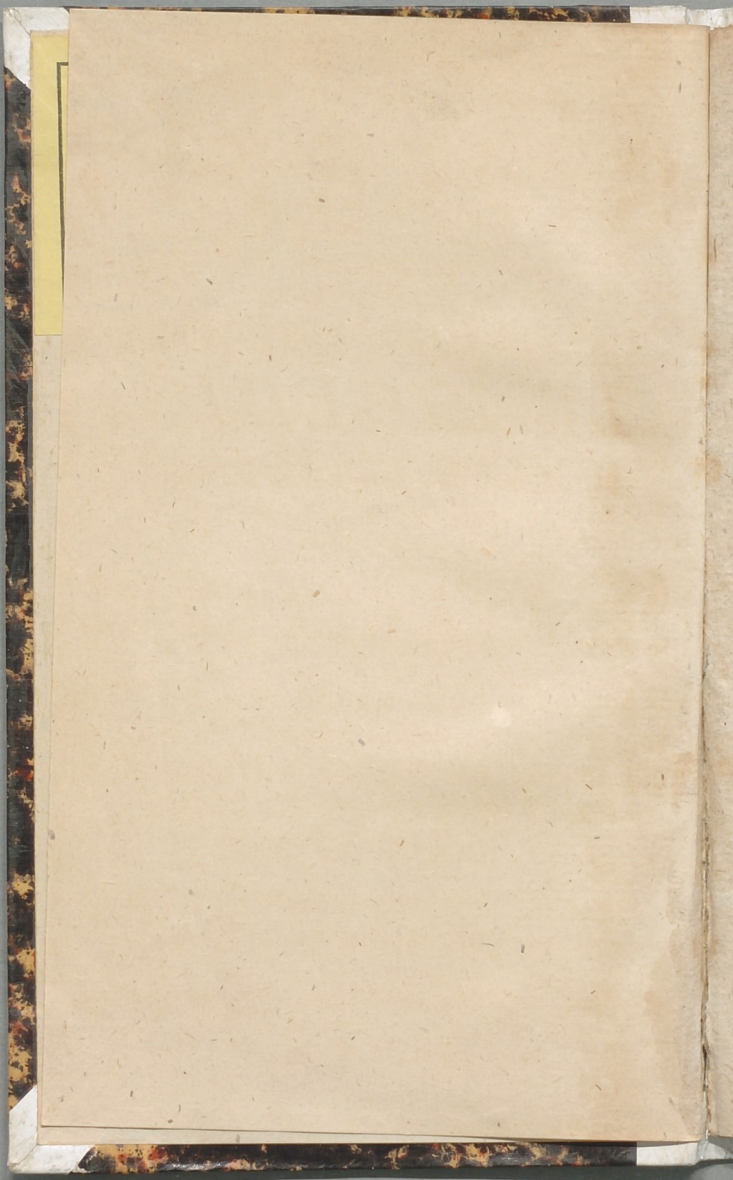
Dram.

1700-1829

SPEGEL

Nr. 1740-50,

Alle Bedlegrannes

Spegel,

Eller

En ynckelig och bedröfwelig

TRAGOEDIE,

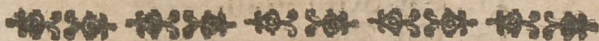
om en stolt och högfärdig Jungfru,

Som het

Margaretha,

Then icke hölt någon ärlig Man
wara sin like, utan wedersakade både en
och annan, til theß hon seck behag til en
elack Sinne, som henne ynckelt-
gen tog af daga.

Hwilken Tragoedia hafwer sig tildragit
uti Swea Rike, År efter Christi Börd 1411.

Tryckt i År.

Allom, orätträdigom, högfärdigom,
stältom och bedlegrannom

Jungfruum och Pigan,

som gifwa Korgen åt
ährliche och redelige Män,
Er thenne

Bedlegrannas Skåde = Spegel

¶

Nedanbemälte ärlige Män som Korgen
anammat hafwa, dedicerat och offererat.

Personernes Namn som agera:

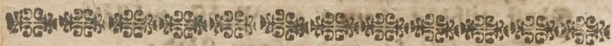
1. Jungfrun eller Pigan.
2. En Präst.
3. En Klocegiutare.
4. En Kock.
5. En Hofman.
6. En Skräddare.
7. En Bondedrång.
8. En Skomakare.
9. En Smed.
10. Källare = Pigan.
11. En Kiöpman.
12. En Finne.
13. Jungfrunes Dräng.

PROLOGUS.

Höge, Läge, Dienare och Fri,
Eder alle tilbiude wi,
Mycken Lovka, Frid och Framgång,
Här efter uti tider lång;
Och then hos wele eder lunglöra,
En ynkelig Dragödia i få höra:
Som skedde åhr efter Christi Födelse,
Ett tusende fyrahundra ellofwe,
Eå tildrog sig uti Sveriges Lan,
Som och nu annorstädes hända lan;
At en Jungfru af ärlig Blod,
Blef född utaf Föräldrar god,
Af Gud blef skapat utan mehn,
Med utvärtes Sägering fast ren,
Af hwilket hon högfärdig blef,
Och sig sielf på obestånd dref;
När hon til Manna wuxen war,
Kärlek mången til henne bar:
Doch på ett godt och ärligt sätt,
Then och med skäl lan wara rätt.
Först tilböds henne en Präst wällärd,
Som icke for med någon flärd:
Sedan en Kloclgiutare from,
På samma sätt til henne kom:
Och then tredie en Kockar war,
På sitt wärf sig så ond swar;
Then fierde war en ung Hofman,
Ei heller hos henne gunst fan.

En Stråddare war then femte,
Then hon skamlig nederdempte,
Then siette war en Bonde = Drång,
Sick på sit wärf en wäldig sågn,
Then stunde en Skomakare war,
Han fick snubbor och elaf swar,
Then ottonde en Smeder from
Och på samma ärende kom.
Then nionde en Köpman rik,
Af henne och fick swaren stik.
Ytterst och sidst friade en Finne,
Til honom slog Jungfrun sitt sinne,
Han henne synnerlig wäl behagar,
Och til sin Lära Man uptager.
Kortelig har jag nu uprepeterat,
Huru Tragödien skal blifwa agerat,
Men när thet stäls i sielswa wärcke,
Kunnen j then bättre förmärckia,
Wi begära och ganska stitelig,
At Uhörorne wille ställa sig,
Doch en liten stund stilla och tystna
Och på Tragödien se och lyfna.
Läter eder alsintet förlängta,
Begygnas skal thet strax och så ända.

Jungfrun säger:

Ach Herre Gud hwad är jag rik,
Ingen i Werlden är min lik,
Dyrlig är jag om Armar och Händer,
Theflites och om Lär och Länder,

Jag

Jag är deylig om Ansichte och Hår,
Han är wäl behållen som mig får:
Och mitt namn thet är Margaretha,
Ehen skönaste man kan upleta.

Skal jag mig taga före at wandra
Efter jag deylig är för alla andra,
Så får jag en Man som är mig lik
Jugen skal finnas i Werlden lik.

Här kommer en Präst och friar.

Guds Frid, Guds Frid också god dag
Blåg' hålsas efter Mofi Lag,
Och låter ehr käre Jungfru förnimma,
Hwad jag hafwer i min hog och sinne;
Förty är til eder mit begär,

I welen wara min hiertans kär,
Medan j ären så wenn en Mö,
Begär jag med ehr lefwa och dö,
Efter min hog mände til ehr stå,

Begärar jag ehr til Hustru få,
Och lefwa tillsammans med tuchtan,
Ulla Barn uti Herrans Fruchtan,
Medan jag en sådan begäran har,
Förmodar jag af ehr godt Swar.

Jungfrun svarar:

Jag wil eder gierna swara bäst jag kan,
Säger mig först hwad j ären för en Man,
Efter j hafwen en Kappa så lång
Och ären så stält uti eder gång.

Prästen swarar:

För eder will jag mitt Kall lungidra
Then Christeliga Lärnan mon jag föra,
Jag lärer Guds Ord med dygd och ära,
Til mitt Hiertekorn män jag ehr begära.

Jungfrun swarar:

Präster plåga så länge Ordet lära
Til theß the hafwa intet at förtära;
Jag wet icke huru thet må wara fatt
Ut Präster som Bönder skola gödra stätt.

Prästen.

Ja, Präster plåga för Altaret stå,
The med kunna the sin Gödo få;
The både at mässa och singa
Så wäl för gamla som för unga;
Theßlikes läsa the flitigt sin Bok,
Theföre gifwer Gud them Gödo nog,
The plåga så både Ost och Swetelaka.
Sådant lyster ehr läre Jungfru smaka.

Jungfrun.

Jag eder intet annat säga kan,
Ewer behagar mig intet til Man;
En Prästen har bekyrmer om sin Läran,
Men Hustrun skal omsorg i Huset bära,
I må se ehr om på en annan stad,
Til ehr har jag alsintet behag.

Prästen.

Ja, tu högfärdiga och stälte Jungfru,
Jag må wara alltid så god som tu,

Jag

Jag är likwål en Prästeman ;
När tu blir en förbannat Kam.

Här friar en Klockgiutare.

J Sköne Jungfru sitter i Fred,
Så at hålla på folck är min sed,
Jag är hi kommen för then Skull,
At i ären skön och dygdefull ;
Öfwer Watn och Land mänd jag fara,
At jag skulle ehr til Ahta taga ;
Ty jag haftwer nu länge wandra,
Men i behaga mig för alla andra,
Mina Ugodelar skolen i få ätntuta,
Jag är then som Klocker kan giuta,
Thet jag säger thet är wist och sant,
The Klocker plåga gå på diskant,
J Swerje jag wil en Klocka gidra,
Hundrade Mil skal man henne höra.

Jungfrun swarar:

Jag eder intet annat swara kan,
I kunnen Embete som en skön Man,
Men wil tu min käre Wån thetta tro,
Jag wil ej pissa Watn på tin Sto,
Therföre må tu hådan draga,
Mig mon tu slätt intet behaga.

Klockegiutaren.

Käre Jungfru gifwer mig godt bested,
Swarer mig wål och blifwer ick wred.

Jungfrun.

Ert Embete är giora klocker och strängia,
Tu siäl så mycken loppar at tu må hängia
Eberfdre drag man bort ifrån mig,
Annat bested jag ej gifwer tig.

Klockegiutaren.

Nei hafwer jag fått utaf tig i dag,
Gud gifwe tu sänge en slemmare som jag,
Illa mände jag nu hitgå,
At jag skulle så kallskinn få.

Här kommer en Kock och friar.

Jag säger Guds Frid och så god dag,
En Junfru wän här kommer jag,
Sitter i Guds Frid min Jungfru hwit,
För eder skull kommer jag hit,
Kunde thet efter min willa gå,
Begärar jag ehr til ächta så,
Och älska ehr för mit läre Wis,
Så länge Gud spar mit unga Lif,
Hwad jag säger thet är wist,
Jag wil thet hålla utan list.

Jungfrun.

Hafwer talat som en ärlig Man,
Käre säg mig Embete tu kan.

Kocken.

Käre Jungfru sager och sinock,
Jag är en hel fix Mäster = Kock,
Och slår uti köket hwar dag,
Ett sådant Embete kan jag,

Jag

Jag tror ehr skal behaga,
Sådant i al ehr Lifsdagar.

Jungfrun.

Jag har ibland alt annat förskät,
Ut Kockar fylla sig med flott,
The plåga och gärna så laga,
At the thet seta af Steken taga.

Kocken.

Ach Jungfru lär talar icke så,
Utän låter mig et godt Swar så,
Om dagen plågar jag studa och steka,
Och om natten med Jungfrun leka,
Thet menar jag ehr lystet höra,
Then konsten kan jag rått wäl gibra.

Jungfrun.

Drag tin los jag säger tig til,
Ty jag tig intet hafwa will,
Jag måtte wara en förbannat toka,
Skulle jag icke sielstwer kunna toka.

Kocken.

O tu äst förfärlig högfärdig nu,
Tu menar ingen är så god som tu,
Tu täncker på then yppersta Man,
Som i hela werlden wara kan,
Jag säger tig nu i thetta sinn,
Lyckan kan sig snart wända omkring,
När tu täncker på then tig är bäst,
Får tu omsider then tig är wärst,

U 5

Thet.

Thet plågar altid så gå til,
Uchte thet hwem som achta wll,
Then Piga som är så bedlegrann,
Hon får allmänt en elack Man,
Wil tu märckia min ord rätt grant.
Skal tu förnimma at thet är sant.
Här med låter jag tig nu höra,
Tig skal jag ej mer ära.

Jungfrun.

Jag säger til dig tin länge Best,
Drag tu tin kos så mycket tu west,
Thet wore rätt illa på min sann,
At jag icke feck en Kock til Man,
Nei, thet skal gå annorlurda til,
En yppare Man jag hafwa wil.

Kocken.

Thet måtte ske mig och honom til ben,
At Klockegiutaren och jag finge nei,
Sådant hafwer jag nu förfarit,
At bättre hade hemma warit,
En at jag skulle få then Sorgen,
Så snart at slippa genom Korgen.

Här friar en Ryttare.

MIn hiertans käre Jungfru håll och säll,
Jag önskar eder fara mycket wål;
En wänlig Bön til eder hafwer jag,
Om thet så för mig kunde taga lag:
Efter i ären en så stälts Jungfru,
Begärer jag eder til Achta nu,

En

En tapper Ryttare mände jag' wara,
The för Fienden bär ingen fara,
Hwad swaren I min Jungfru så fager,
Sifwer mig Swar som mig behager.
Jungfrun.

Hwad skal jag med en Ryttare gidra,
Som Byssor och Spiut mot Fienden föra,
The kunna honom fullsnart förgidra,
Sådant Spel wi ofta se och höra,
Så hafwa the och en Hora hwar dag,
Thet är Hofmäns och Knechtars lag.
The taga både med wäld och macht,
När the äre uppå Fäldt och Wacht.
Ryttaren.

Tu wist en flemmare och wärre får,
Som tig hwar dag med Tiärtampen slår.
En sådan som alla wil försmå
Blågar til Lön en elal Måka så,
Hwilket tig ock wäl hända kan,
Medan tu äst så bedlegran:
Thet må nu wara i sitt wärde,
Jag rider hådan mine färde.

Här friar en Skräddare.

Sitter i Guds Frid min Jungfru låra,
Ehr begärer jag med Dngd och Åra.
Med eder lyster mig lefwa och dö;
Hwad swara i här til min wenua Mö.
Jung.

Jungfrun.

Jag wil swara snart och fager,
Om j kunnen then konst mig behagar.

Skråddaren.

Jag är then som kan wäl kläder sy,
Förtiena Penningar i hwar By.

Jungfrun.

Hwad Kulle jag med en Stufwegris,
Som altid sitter på Bordet och fis,
Nej, packa tig hådan tu Klipveklut,
Tu klipper så mycket som kastas ut,
Skråddare plåga så illa skära,
Och halsparten i Faggone bära,
Måsteparten ståla the hwar the sy,
Thet weta wäl alla i wår By;
Skabbot och klådut mände the wara,
Therföre här Jungfrur för them fara;
Drag man tin los och än fullsnart,
Packa tig hådan med en fart.

Skråddaren.

Tilförne har jag Allfog bedrifwit,
Men jag måtte wäl hemma blifwit
An låta mig här så utskämma,
Allthenstund mig så många känna
Man kan altid en Slåperumpa få,
Som städse wil fet om Munnen gå,
Jag kan wäl få en bättre än tu;
Ty tu wesk ej min Lycka ännu.

Här

Sår friar en Bondedrång.
Gud dag, god dag min Jungfru from,
Länge har jag rest för än jag kom
Till eder mitt Vrende mån vara,
Jag vill eder till min Hustru hafwa.

Jungfrun.

Hwad för Embete kan tu giora
Låt mig thet först utaf tig höra.

Bonedrången.

Jag plägar plogen drifwa och tidra
Ther med kan jag Hustru och Barn föda.

Jungfrun.

Hwad skulle jag med en Bondedrång,
Nej drag hem bruk tin Åker och Ång,
Och låt mig Sammet och Silcke söma,
Om tig mände jag om natten dröma.
At tu skulle hafwa ett sådant mod,
Och diertwas tala med mig ett ord,
Jag wil ej på tig med Hgon se,
Mycket mindre någon gunst bete;
Therföre packa tig hådan fort,
Tienare drif honom ur vår Port.

Bonedrången.

Nu wil jag hådan från tig gå,
Gud gifwe tu måtte en wårre få,
Hwilket och utan twifwel ser,
Men tu hwar och en åtler.

Sår

Här friar en Skomakare.

En ewig Lycka och stor Wälsärd,
Then i käre Jungfru ären wärd,
Efter i ären så wenn en Mö,
Begär jag med ehr lefwa och dö,
Mit Embete wil jag framföra,
Stöflar och Skor them kan jag giöra.
Jungfrun.

O Gud bewara mig för en sådan Man,
Som Tåra och Beck tager i hand,
Skulle tu komma wid min hwita Kropp,
Giorde tu mig så swarter som en Korpp,
Tu skulle wäl med en Jungfru leka,
Och henne både swarta och beka,
Som eljest skiner som Solen klara,
Men tu så swart som Jorden mon wara,
Therför packa tig hådan med hast,
Hör Tienare slå honom med en Dwast.
Tienaren.

Efter ehr befallning jag giöra will,
Jag lägger än så ett slag ther til,
At han skal ej mycket ther åt le,
Swad gunst i mände honom bete.

Skomakaren.

Swära högfärdig åslu i titt tal,
Tu tör wäl få en slemmare Karl,
Jag kan likwäl min Måka få,
Fast tu mig mände så försmå.

Wing

Mins man thenna min ord rätt grant,
Tu skalt weta jag säger sant,
Många hafwa wål så stålta warit,
Men på sidstone illa farit,
Swillet ock tig en gång kan se,
Ut hwar och en får ther åt le.

Här friar en Smed.

Jag säger Guds Frid och god dag,
Folck så at hålsa är mitt lag,
Här kommer jag en så smucker Man,
Och begär ehr til Achta försan,
Jag wil ehr ej banna eller hårdraga,
Utan hwar Natt i Sammen taga.
Wil och eder som bör en årlig Man,
Klåda och föda thet bästa jag kan.

Jungfrun.

Ach Gud i måsten wist wara en Smed,
Emedan i åren så swart och led.

Smeden.

Jag plågar stå uti min Kammar,
Blåser och slår med min Hammar,
Och med mina många Hammarslag,
Tienar jag mig Penningar hwar dag,
Och med min granna och grofwa Rasp,
Tienar jag mig Penningar med en hast,
Thet weta wål wåra Stads-Bråster,
Jag plågar bota theras Håstar,
Både för Sibeln och andra Sot,
Ther med tienar jag Penningar nog.

Junga

Jungfrun.

Löfwar två dagar här qwar,
Så skolen i så god Swar.

Smeden.

Hey jag nu wisserlig på Krogen går,
Och ser åt om jag något Öl får,
Hör Piga som plågar i Källaren löpa,
Hwar Skulle man här så Ölet köpa,

Pigan.

Öl hafwer jag nog at sälja dig,
Har tu Penningar at tälja mig,
Efter tin wilja jag i Källaren går,
För Penningar tu skönt Lybest Öl får.
Här friar en Köpman.

Jag kommer til ehr min Jungfru kära,
At älska ehr med all dygd och ähra:
Om i icke wilje mig försmå,
Så skolen i en härlig Man så,
Som hafwer ett frit Mod ther til
Hwilket jag dristigt säga wil,
Zehlikes Penningar fullt op,
Sedan Boskap och mycket godt,
Hwilket wore försent at räkna,
Eller på thenna slund upteckna;
Sedan så mycket Silfwer och Gull,
Snarest sagt alla Rum och Kistor full.
Jungfrun.

Zhet är mycket tu med Munnen ramlar,
Käre på hwad sätt tu sådant samlar,

Kan

Kan ske röfwa, rappa och liuga,
Och ther med Rikedomar under tig kufwa.
Köpmannen.

Jag plägar i Sion med mitt Skepp löpa
Ther mycket Guds både sälja och köpa,
Ther med jag Hustru och Barn föda kan,
Nu weten i hwad jag är för en Man.
Jungfrun.

Jag mig något litet betänckia må,
Innan två dagar skolen i Swar få.
Köpmannen.

Hey lustig nu tör thet wäl taga lag,
Emedan Jungfrun hafwer satt mig dag,
Wäl kan jag bida i dagaa två,
Kunde jag allenast Jungfrun få,
Men på thet jag ej skal ledas wid,
Wil jag söka up Germund Smed;
Si han sitter här på en Ölkrog,
Och hafwer fylt sig som en So.
Hår komma the tilhopa.

Sitt i frid tu fule och swarte Smeder,
Jag tör dubbla med tig om alt tu äger.
Smeden.

Hey jag hafwer ledt tig förr,
Om jag sådant säja tör.
Köpmannen.

Ja kan ske i Göthenborg,
Eller och på Stockholms Torg.

B

Smed

Smeden.

Ja thet satt tu i ett Horehus,
Och drack tig et godt Pinterus,
Ther stälte tu tig som en Badda,
Så at alla månde tig begabba,
Tu låg lika som en Bondedrång,
På Satan utan Skarn och Regn:
Sedan tu gick af Staden ut,
Tå bestetst tu hwar endeste Knut.

Köpmannen.

Ney thet hwar tu som thet gjorde,
Hwilket jag först i går sporde,
Drick mig en gång til med tin Kopp,
Tu skal se jag har mod i min Kropp,
Ty nu är jag lustig och glad,
Jag har fåst en Jungfru i dag.

Smeden.

Hafwen tu icke förra spordt,
Thet samma hafwer och jag giordt.

Köpmannen.

Ach säg Gernund min käre Bror,
Jag thetta ingalunda tror.

Smeden.

Lik är thet ock om tu tro wil,
Gud gif mig man lycka thet til,
Jag får en sådan hiertlig kär,
At ingen skönare i Werlden är.

Köp

Köpmannen.

Hwad säger tu titt swarta Swin,
Ur tin yppare än som min?

Smeden.

Säg mig doch min käre Bror,
Hwarest som tin Käreste bor.

Köpmannen.

Min Käreste bor uppå en D,
Heter Margaretha så wänn en Mō.

Smeden.

Hafwer tu thet ej tilförne förstått,
Then samma hafwer ock mig lofwat gott.

Köpmannen.

Jag säger nu rätt nej ther til;
Ty jag henne förswara wil.

Smeden.

Ej hwad skal tu med en så Fion Jungfru,
Menar tu jag är ej så god som tu.

Köpmannen.

Sack man bort och sätt tig til at smida,
Tu må wäl längre ogift blifwa,
Och låt mig henne få som är riker,
Mister hon mig hwar får hon en sifer.

Senast då jag til Tyssland drog,
Då fick jag Gods och Ugor nog.

Smeden.

Jag plägar uti min Smedia stå,
För mitt Arbete nog Benningar få.

Köpmannen.

Tu plägar så länge på Kolen blåsa,
Til thet tu orckar ej mera blåsa.

Smeden.

Emedan jag blås på min Kohl,
Så lys tu mitt swarta Arshol.

Köpmannen.

Thet wore wäl en möjelig sak,
At barsfote Fanen lysse dig bak,
Jag wil tig thet i sanning swärja,
At mana tig ut med min Wärja.

Smeden.

Ja, ja, jag wil wäl med dig gå,
Men jag skal slå dig brun och blå,
Jag achtar ej tin Wärja lång,
Niupa skal jag dig med min Tång.

Köpmannen.

Ney wi wele ej hwar annan slå,
Utan hädan til henne gå,
Swad göres behof wi slås och tråta,
Hon kan wäl wär sak uträtta,
Wist gifwer hon mig bättre besked,
Än dig som är så swart och led:
Menar tu at Jungfrun hafwer dig kär;
Ney drag til Helfwetis och blif thet,
Tu har thet warit förr thet jag wist tror,
Ty tu är så swart i tin Näsbor.

Smed

Smeden.

Hwad säger tu tin förbannade Säck;
Drag tu tit tin tiocka Pevvarsäck,
Och stilla tin leda och fula Mund,
Eller jag lagar honom annorlund,
Och wil nu ej länger hålla fördrag,
Utän gifwer tig et tappert Munslag.

Köpmannen.

Hålt' up wändt igen at slå,
Wi wilje hädan til Jungfrun gå,
Så få wi ther weta försan,
Hwilken af oss blir hennes Man.

Köpmannen til Jungfrun.

Sitter i frid, min sköne Jungfru,
Huru hafwen j ehr berädt nu,
J går stod jag wid edert Bord,
Swaren j mig med god Ord.

Smeden.

Tig, hålt Munnen på tig tu store Säck,
Thet war jag som the goda swaren fick,
Och låt mig tala som något wet,
Med tig följer doch alsintet bested.

Jungfrun.

Jag saden biden i dagar två,
Sedan så skolen j mitt Swar få,
Käre på hwad rum jag så war,
När jag gaf eder thet goda Swar,
Tå måste jag wissertlig drömma,
Ty jag kan thet ej ibugkomma;

Men willen j både mig så sant tro,
Jag wil ej pissa warmt på eder Sto.
Ingen af eder skal öfwer mig råda,
Therföre drager til Helfvetis båda,
Och blifwer ther två Portenårar;
Ty jag ingen af ehr begårar.

Köpmannen.

Och Gud beware mig hwilken stor Fru,
Tu menar ingen är så god som tu,
Jag tör gifwa dig tin Hora Fanen,
Menar tu icke jag får en annan.

Smeden.

Ja, när Fanen tager tin Hora wed,
Lå blifwer jag likwål en tapper Smed,
Tu menar här min åra at spilla,
Alltid får jag en sådan Etterbilla.

Köpmannen.

Hör kåre Broder Germund Smed,
Låt öf sittia til Bordet ned.
Wi wiljom gidra öf lustig och glad,
Wi så wål Hustru på en annan dag.

Här friar en Sinne.

Allsa samra thet wari so taxi,
At mino hålsa jumalaxi,
Mino Kuta plåga runka,
Mino föra wackra Bunka,
Mino wara wackra Kara,
Mino plå Tockholms fara,

Mino

Mino wara wakra Lächte,
Mino begära Jungfru till ächte,
Mino Umbar mino Wannon,
Mino föra wakra Kannor,
Mino Byttor mino Trog,
Och hwad Rud kuti i mino Hog.
Jungfrun.

Ach hwad skal jag med en Sinne gödra,
Eller hwad hafwer tu mer at föra,
Ther med tu Hustru och Barn söda kan,
För än jag tig tager mig til Man.
Sinnen.

Rusa samra, mino är Sinne icke lemme,
Mino haan fult up hemme,
Mino skal se om tu kan koka,
Mino har fult up roka,
Mino har fult up Läst och Röte,
Tag wed mig min Burpur sötes
Jungfrun.

Jag wet icke huru thet wara må,
Mig tyckes jag kan ingen likare få,
Wisserlig kommer thet i mitt sinne,
At jag tager wid thenne Sinne.
Sinnen.

Ja kusa samra mig swara wäl,
Mino wara ock mycket säll,
Mino har Kärnd och Krund,
Ja, Kött och Läst til många pund.

Jungfrun.

Eder jag thet i sanning säja wil,
At jag skal höra ehr wisserlig til,
Och blifwa eder Hustru käre,
Then stund wi i Werlden äre.
Sinnen.

Ja kusa samra rått så,
Sino räcka hand ther på.

Jungfrun.

Min hand wil jag ehr ther på gifwa,
At i skolen min Käraste blifwa.

Sinnen.

J, ja, kan jag först med Jungfrun hylla,
Sedan skal jag henne med Måst fylla,
Om tu wil wara Käraste min,
Så skal tu så äta Blokorf Skin.
Tu skal ock ej heller försnä,
At dricka sedan Watn ther uppå,
Sino skal äta Stampelaka och Råhlsplad,
Dricka Watn och föra sig glad.
Och om thet tig hårdeliga förtrinter,
Får tu thet seta af Tåretampen tryper,
Ja tu skalt weta thet är Finnelag,
Äta Roswor och Stampelakor hwar dag,
Thet är annat än steckt och sudit hastwa,
Tu skalt wäl Stampelakor til godo taga,
Mino skal lära sino Sliperumpa,
Med Karpas och Tiärtampar prunka.

Jag

Jag skal låra tin gamla Jora,
Tu skalt ingen årlig Man tåra,
Tu hafwer mången årlig Man försmått,
Men nu har tu råtta Kara fått,
Som tig kan lägga i plöt hwar dag,
Ett sådant Sinne hafwer jag,
Tu skalt wetta tu är Mull och Aska,
Tu lede förpannade Slampertaska.

Jungfrun.

O Gud nåde mig arme Mö,
Af Sorgen blifwer jag wist död,
Ach hade jag thet förra sport,
Wist skulle thet wara ogjort.
Thet går rätt nu som alla mände swå,
At jag skulle ond Giftermål få,
Jag tyckte ingen wara min lika;
Ty mände jag mig sielf beswitka,
Swillet jag nu sielf kan förfara,
At jag skal alltid när ehr wara,
Och aldenstund thet så gjordt är,
Måste jag nu hålla ehr kär,
Wil ock ehr ålska och åhra,
Then stund wi i werlden åra.

Sinnen.

Ja, mino Purpur söta låra,
Låt tig intet så snart förfåra,
Sköta inga andra tolka,
Wi äre både wackra Folcka.

Nu går Sinnen ut, och hon talar
thesse Ord:

Ach Gud, och Gud i Högden bor,
Se till min gråt och suckan stor,
Mitt Samwet mig nu gnager så,
Gud wet hwart jag skal Eröcken få,
Efter jag war så stolt af Sinn,
Hölt ingen god til Makan min,
Til mig har friat mång årlig Karl,
Them jag gaf spottst Ord och elak Swar:
Jdest tilböds mig en wällärd Man,
Som jag ej annat säja kan,
En Präst som wäl beläsen war,
Then en sid Kappa på sig bar,
På sitt Tal han snöplig Swar fick,
Och dermed ut ifrån mig gick;
Ach Prästen jag ihogkommer än,
Präster plå wara sådana Män,
Som alltid stilla, trygg och säll,
Uträtta sitt Embete wäl,
Sig ej i Lifsfara begifwa,
Utan hemma hos Hustrun blifwa,
Nåring them och aldrig felar,
Utaf åtskillig slags Persedlar.
Klockegiutaren en from Man,
Han icke heller min Guns fan,
Utan honom afwiste skamlig,
Then doch war Man at föda mig,
Aldrig hafwer man annat spordt,
Ut Klockegiutare annat giordt,   An

En födt och klädt sin Hustru kära,
Både med Fromhet, Dygd och Åra.
Hälmän willa från Oro och Fara,
Gärna sitt Fädernesland bewara,
Hwad Hustrun och Barnen sela,
Han them af sitt Underhåld meddelar,
Bönder, Skomare, Stråddare,
Bruka sitt Kall och Embete,
Hwar med sitt Handwärc födo för.
Samt Smeden i sin Wärcstad står;
All thessa ha rikelig sin födo,
För sitt Arbete och stor Mödo.
Hwad Kall nu i Werlden wara må,
Kan ej Köphandel öfswergå,
The som äre så fulle och rike,
At the känne ingen wara sin like.
Ach at jag doch så lättferdig war,
Then stund jag gaf Köpman ond Swar,
Min Gud, min Gud tu lefwer än,
Hwar skal jag nu få tröst igen,
Som har nekät thesse gode Herrar,
Stickelige Män och redelige Karlar,
Och i then stad utwalt mig en,
Then som är suddig och aldrig ren,
Lå war jag wist galen i mitt Sinne,
At jag tog för them en Kärle Finne,
Han war först mycket sot i sin Mund,
Mot mig handlar han som en Hund,
Här hjälper hwarken klagan eller gråt;
Ty wi så doch nu icke skiljas åt.   Sin

Sinnen.

Rud förpanne tig tu Horakara,
Om mino håller tu fanners låra,
Mino stod hemlig i then Brä,
Och grannelig lyena uppå,
Huru tu mino paktalar så lamlig,
Mino är lika Kara öfwer tig,
Mino tör ryckia ut mino långa Knif,
Och hugga honom i titt unga Lif.

Jungfrun.

Menar tu om tu mig ihjålslår,
Tu ej Böflen på Nacken får.

Sinnen.

Ja, ja, Böfvelen skal intet nappa mig,
Når jag har huggit Knifwen i tig,
Mino tit draga som war föra,
Så plåga andra Finna föra,
Når the i Swerki ha illa kiort,
Lå draga the til Finland fort,
Hwem finner them tå ther igen,
The kiorde så förr, så kiora än.

Nu hugger han henne med Knifwen och rymmer
straxt sin kos ut. Hon faller neder, och
dör: doch uti sidska Andedrächten talar hon
thesse Ord:

Nu hafwer jag min rättta Lön fått,
Som många hafwa mig förespått.

Når hon är död bleswen, bäres hon utur Acten,
sedan besluter Epilogista.

EPILOGUS.

Ede, wördige och wise Män,
 Samt hwar rättskaffans UngerSwän,
 Matroner Dygderik, Gudfruchtig,
 Åreborne Jungfrur fromme och tuchtig,
 Qwinna som Man, hwar i sin Stad,
 Efter sit wårde, Stånd och Grad,
 Guds Fadens Günst och ewiga Nåd,
 Ware med eder i Råd och Dåd,
 Och eder beware alltid wål,
 Ifrån ali skada til Lif och Siäl:
 Jag kan ej utan stor Devotion,
 Med beröm lofwa hwar och en Person,
 Som of ha bewist then stora åhra,
 Sig welat på Acten præsentera,
 Wi tackom ock både hög och låge,
 Som nu på wårt Spel hörde och såge,
 Och tacktes ehr med tolamod höra,
 Til thes wi en ånde ther på giöra,
 Wi finnomis med åra eder igen,
 Som wederbör, tacksamme hwar och en;
 Wi gjorde thet som wi hafwa förmått,
 Och hoppas hwar Barn hafwer thet förstått
 Doch wil jag ehr låta mera höra,
 Hwad frucht man skal med sig hemföra,
 Och til hwad ånde wi hafwa spelt,
 At wårt upsät ej må slå of felt,
 Man wil thet med få Ord framstålla,
 Och meninggen thet toxtaste fålla,

Huru som högfärd then slemma last,
Förför i grund then hon har antast,
Dwinna och Man, hög, ring och låg,
Som man rätt nu på sunden såg,
Som uti en Spegel klar och skär,
Hwad hände med Margaretha här,
Om hwilken wi hafwa talat nu,
Som war en så skält och spottst Jungfru,
Hon tyckte sig ej wara en Dwinna,
Utan bland Jungfrur en stals Gudinna,
Och mente sig wara så hög en Mo,
Som näpligen skulle af werlden dö,
Och låts ingen Man wara sin lika,
Ty mände hon sig sielf beswika,
Här friar til henne mång ärlig Man,
Them hon bespottar hwar uti sitt stand,
Hon gifwer them slemachtig Mund,
Thes ähra betrachtar hon ingalund,
Hon spände sin Hgon i Högden bort,
Och tänckte långt fram men thet blef kort,
Hon mente sig få en af Försklig Stam,
Sids kommer en Tölper smygandes fram,
Then hon antog uti Sång och Säte,
Ther af blef ett ynckeligit Läte,
På sidlon med stor Tråtan och Rif,
Warder hon qwitt sitt unga Lif,
Och med Jämmer, Sorg och Elende,
Lager hon en ynckelig ånde.

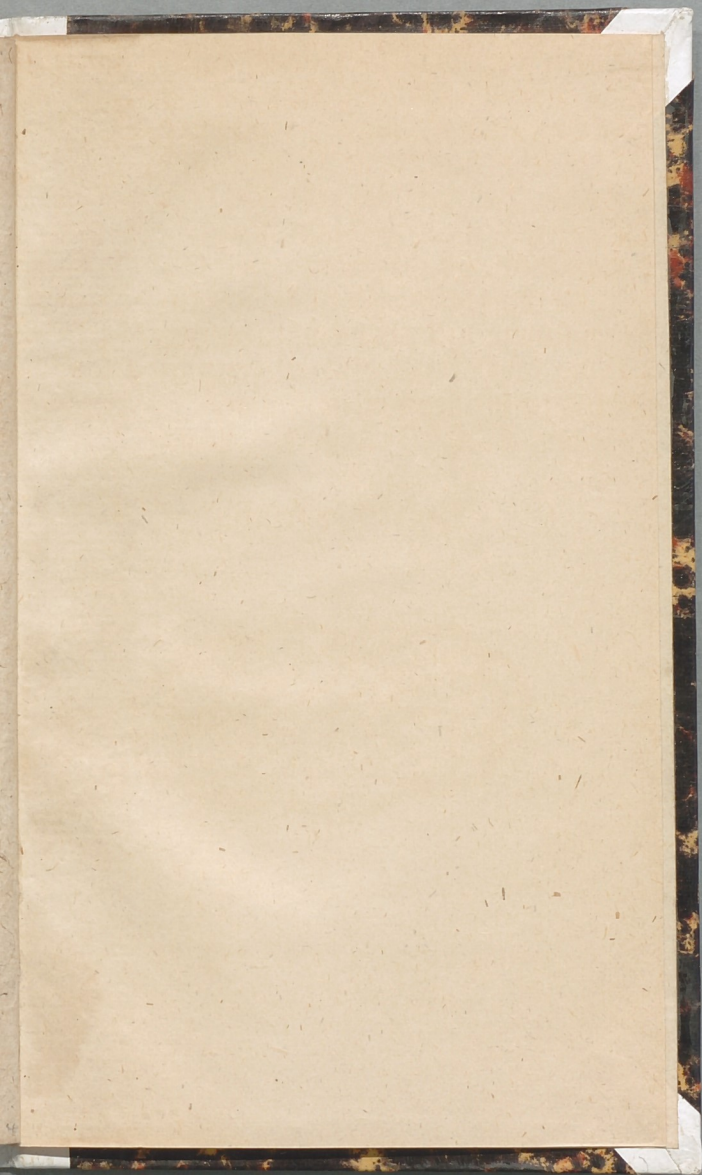
Thera

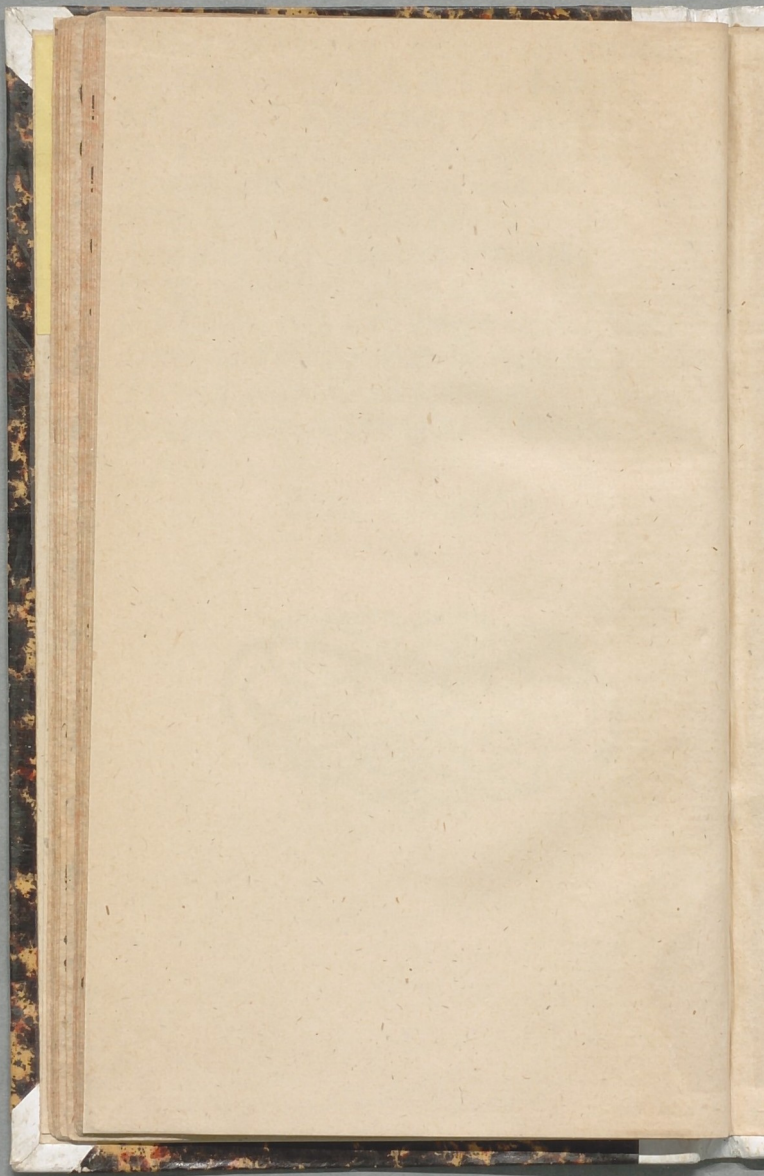
Therefore Pigor och Jungfrur alla,
Låter ehrt högmöd och spottskhet falla,
Warer ej högstolt i edart Sinne,
Som thenna war som tog en Finne,
Ty mången så efter Wäplingen far,
Til thes han twehannes fastnar i Star,
Mång' efter Siuhtiernan gavar och ser,
Til thes han går stupa i Gropen ner,
Tror mig fullkomlig jag råder ehr,
Och städse på hennes Exempel ser,
Högfärd, Stolthet, spottsk Mod och Tal,
Sins likes föracht kom henne i qwal,
Hade hon ej så högmödig warit,
Hade hon ej sådan ofärd farit,
Ordspråket säjes, och ofta sant nog:
Half bättre i Handen än helt i bog,
Inbillingar stor och förwetet Hopp,
Nedfalla så snart som the sliga opp,
Thet går wäl än, som thet hafwer gådt för,
Spott går altid hem för Spottarens dörr,
Högmöd för Fallet gemenligen går,
Som uti Guds Ord utryckeligen står,
Exempel ther på man klarliga ser,
Af Drottning Basti och andra fler.
Hwilka at upräkna wäl wore wärdt,
Men kortheten höra är allom kändt,
Nu låter eder sachtmodeligen lära,
Tuchthet, Blygsambhet, Kysskhet och ^{Ära,}
Håller

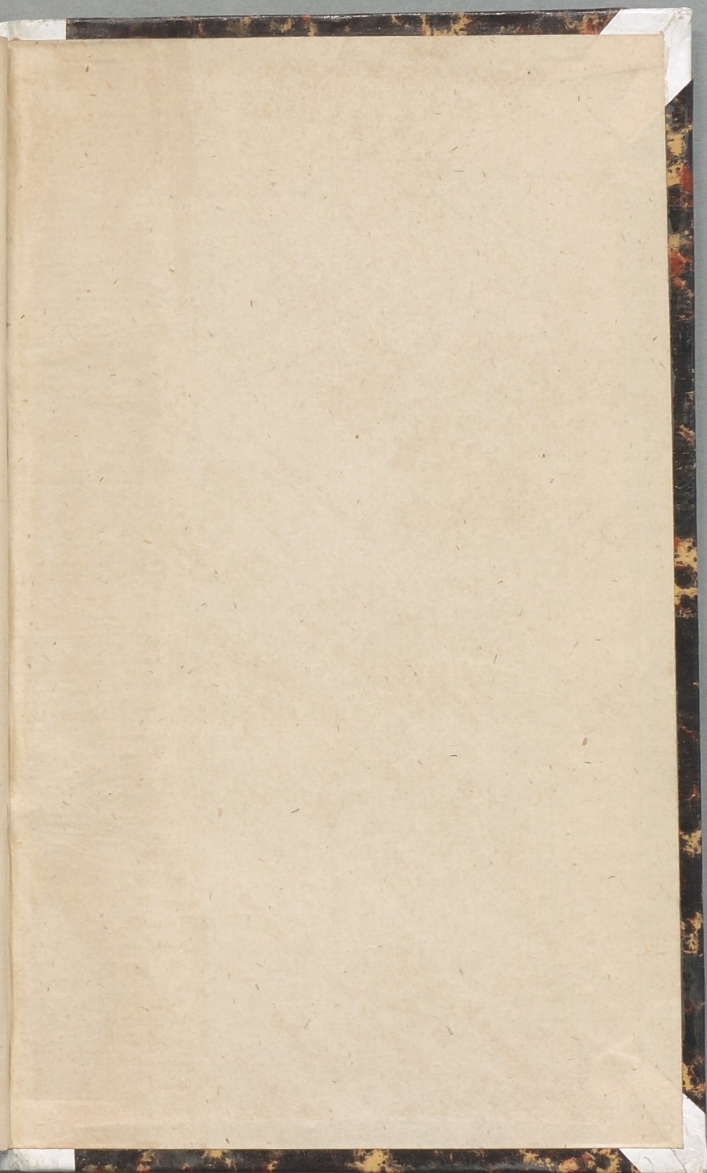
Håller ehr ödmuēt, wänlig och fromma,
Så kunnen i fromma Mån bekomma,
Så Lycka och Framgång i allan tid,
Ther til hielp af wår Frälsare blid,
Honom bår mig och eder alla,
Både til Lif och Stål befalla,
Han gifwe oss i werlden lefwa så,
It wi måtte hos honom Glädie få,
Och siunga med then Angla-Sång blid,
Helig är HERren Gud til ewig tid,
Ther til hielp oss allesamman,
Honom ske pris i ewighet. Amen.

Finis Tragœdia.

www.books2ebooks.eu